

OPONENTSKÝ POSUDEK (DIPLOMOVÁ PRÁCE)

Jméno diplomanta:	Sylvie Houdková
Téma práce:	Porovnání alternativních forem soužití v České republice a ve Francii
Rozsah práce:	58 stran vlastního textu (dle prohlášení autorky 155.452 znaků, tj. 86,36 normostran)
Datum odevzdání práce:	13. 03. 2024 (el. podoba)

1. Aktuálnost (novost) tématu

Diplomantkou zvolené téma lze považovat spíše za aktuální, než za nové. Aktuálnost tématu ostatně podtrhuje současná intenzivní diskuse týkající se novelizace zákona o registrovaném partnerství, resp. dlouhodobě probíhající diskuse ohledně narovnání práv registrovaných partnerů a manželů.

Hodnocení oponenta: Výběr tématu hodnotím na základě uvedeného kladně. Zpracování tohoto tématu je schopno osvědčit, zda si diplomantka osvojila teoretické poznatky založené na soudobém stavu vědeckého poznání, výzkumu a vývoje, na zvládnutí jejich aplikace a na rozvinutí schopností k tvůrčí činnosti.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Vůdčí metodou práce je komparace francouzské a české právní úpravy, totiž především institutů francouzského PACS a českého registrovaného partnerství (a v menší míře rovněž nesezdaného soužití). Tím je dána náročnost zvládnutí tématu. Aby autorka naplnila kriteria diplomové práce, musí – vzhledem k poměrně úzce zaměřenému tématu – prokázat značnou znalost francouzské úpravy. To samozřejmě dále zvyšuje náročnost tématu na jeho (úspěšné) zpracování tématu, neboť s povrchním přístupem zde nelze vystačit. Soudobá literatura k tématu je však již také dostupná, především v komentářové a časopisecké podobě.

Hodnocení oponenta: Náročnost zvládnutí těchto teoretických otázek, jakož i prokázání souvisejících znalostí (zejm. provedení samotné komparace), při čemž lze čerpat z uvedeného okruhu literatury, odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu.

3. Formální a systematické členění práce

Práce je členěna do pěti kapitol, k čemuž je třeba přičíst také úvod a závěr práce. V první kapitole se autorka zabývá obecně francouzskou právní úpravou modelů soužití, v kapitole druhé se již otevírá těžiště práce (PACS), v kapitole třetí navazuje pojednání o konkubinátu. Kapitola čtvrtá se věnuje právní úpravě v ČR (obecně), v kapitole páté je zpracováno (především registrované partnerství) a také (v podkap. 5.2 nesezdané soužití). V závěru své poznatky autorka přehledně shrnuje.

Hodnocení oponenta: Jednotlivé tematické celky jsou voleny v logické návaznosti, celková logická stavba práce je promítnuta také do dílčího členění jednotlivých kapitol. Systematika práce i její formální členění odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu, lze ji považovat za standardní ve srovnání s obdobnými pracemi.

4. Vyjádření k práci

V úvodu autorka definuje cíl práce, kterým je „*poukázat na rozdílný přístup dvou států, Francie a České republiky, k výše uvedeným tématům*“ Takovéto vymezení cíle práce lze obecně považovat za adekvátní v rámci diplomové práce.

Na předložené práci lze pozitivně hodnotit dodržení zejména dvou metodologických postupů, a to komparačního a rovněž postupu od obecného k dílčímu (totiž v rámci částí věnovaných francouzské a české právní úpravě). V souvislosti se systematickou prací, resp. jejím formálním členěním, lze poukázat na odlišnost mezi částí věnovanou francouzské právní úpravě a právní úpravě české. Zatímco konkubinátu (Francie) je věnována samostatná kapitola, v rámci české právní úpravy je pátá kapitola věnována jak registrovanému partnerství, tak nesezdanému soužití. Autorka tak jistě činí z důvodu rozsahu materie v české právní úpravě, je však otázka, zda tato část nemohla být více rozpracována.

Jedná se však jen o dílčí výtky, které rozhodně nemohou zastínit hlavní klad práce, a to je velmi podrobný vhled do francouzské právní úpravy, který autorka čtenáři přináší. Bezpochyby zde autorka dovedla zúročit svůj studijní pobyt ve Francii v rámci programu Erasmus+. Vyzdvihnout lze i sociologicky orientovanou podkapitolu 2.7, která dává hlubší vhled do reálného fungování institutu PACS. Podrobnost a hloubku zpracování tématu ostatně dokládá i poznámkový aparát, který čítá celkem 171 poznámek pod čarou, což je na daném rozsahu práce jistě nadstandardní počet (ve srovnání s obdobnými pracemi).

Rovněž je třeba dodat, že ve srovnání se současným přístupem k formální a jazykové stránce většiny diplomantů předložená práce nadstandardně vyniká o po této stránce. Z hlediska přehlednosti lze doporučit, aby seznam zdrojů byl rozdělen za zdroje zahraniční a domácí provenience. To platí zvláště, když autorka pracuje s větším množstvím zahraničních zdrojů, než je v pracích toho typu standardní.

Celkově práci hodnotím jako zdařilou, a to především ohledně logické stavby, komplexnosti a hloubky zpracování a zejména ohledně zvládnutí komparační metody.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cíl diplomové práce je uveden výše. Autorka tento cíl splnila.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Diplomantka při zpracování zvoleného tématu prokázala schopnost samostatné práce , a to jak pokud jde o literaturu, tak judikaturu. Automatická kontrola shod provedená systémem Theses.cz generuje dokument čítající 545 stran, představující 34 dokumentů obsahujících shody, čímž je generována celková podobnost (<i>overall similarity</i>) 11 %. Míra shody však v žádném dokumentu nepřesahuje 3 %. Nakořik je v lidských silách takto obsáhlý dokument v rámci časové dotace pro oponování práce prostudovat, lze konstatovat, že nalezené shody se týkají povětšinou názvů právních předpisů či citací zákonných textů nebo citací judikatury, které logicky musí být shodné. Automatická kontrola shod provedená systémem Turnitin indikuje 136 zdrojů obsahujících shody, čímž generuje celkovou podobnost (<i>overall similarity</i>) 19 %. Míra shody však v žádném dokumentu nepřesahuje 3 %. Po prostudování indikovaných shod lze navíc konstatovat, že se týkají především ustálených citací profilující teoretické literatury, ustálených právních obrátů, citací zákonných ustanovení a judikatury, které musí být logicky shodné. Na základě všech těchto kontrol tedy nelze učinit závěr, že by diplomantka nepostupovala při tvorbě práce <i>lege artis</i>.

Logická stavba práce	Logická stavba práce je již zhodnocena výše a lze ji hodnotit jako standardní.
Práce s literaturou (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Autorka pracuje s literaturou řádně a průběžně na ni odkazuje. Seznam použitých pramenů je přehledný. Ze seznamu vyplývá, že autorka pracovala s oce než 50 zdroji ať už monografického či časopiseckého (z toho je 29 zdrojů cizojazyčných) charakteru a rovněž s judikaturou (5 judikátů francouzských soudů a 1 judikát ÚS ČR). Celkově je práce se zdroji na výborné úrovni v rámci požadavků kladených na práce tohoto druhu.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Autorka téma zvolené v názvu diplomové práce zpracovala co do podrobnosti způsobem odpovídajícím požadavkům na práce tohoto druhu, k podrobnosti zpracování již výše. Lze tedy uzavřít, že autorka zvolené téma zpracovala a vyčerpala dostatečně.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úprava práce je po formální stránce přehledná. Velikost písma i jeho rozpal je standardní, počet úhozů je pravděpodobně vyšší než průměrná normostrana. Text obsahuje čtyři grafy, které vhodně doplňují text práce a po formální stránce jsou do textu rovněž dobře zapracovány. Lze uzavřít, že úprava odpovídá požadavkům kladeným na práce tohoto druhu.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková a stylistická úroveň je celkově nadstandardní.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

- 6.1 Připomínky – srov. výše v rámci podrobného hodnocení.
6.2 Otázky k zodpovězení při obhajobě:

1) V závěru autorka de lege ferenda uvažuje o možnosti zavedení (obdoby) PACSu (resp. možnosti soužití dvou osob bez ohledu na sexuální orientaci) také v ČR. V rámci obhajoby autorka stručně nastíní, jaká práva a povinnosti by měla být dle ní shodná či naopak rozdílná ve srovnání s manželstvím a registrovaným partnerstvím. Mělo by v případě zavedení tohoto typu soužití v ČR zůstat zachováno také registrované partnerství?

Doporučení/nedoporučení k obhajobě	práce	Závěrem lze konstatovat, že předložená diplomová práce, jak po stránce obsahové, tak i formální, splňuje požadavky kladené na práce tohoto druhu, a proto doporučuji její přijetí k ústní obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň		Výborně.

V Praze dne 14. 05. 2024

doc. JUDr. Ondřej Frinta, Ph.D.
oponent diplomové práce